

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2025-04-30

Närvarande: Justitieråden Svante O. Johansson, Johan Danelius och Linda Haggren

Förenklad in- och uthyrning av skepp

Enligt en lagrådsremiss den 10 april 2025 har regeringen (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i sjömanslagen (1973:282),
2. lag om ändring i lagen (1979:377) om registrering av båtar,
3. lag om ändring i mönstringslagen (1983:929),
4. lag om ändring i sjölagen (1994:1009).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Tommie Börjesson.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget om lag om ändring i sjölagen

Allmänt

I lagen föreslås ändringar avseende in- och uthyrning av skepp, s.k. skeppslega. Bland annat föreslås att det svenska fartygsregistret kompletteras med en skeppslegodel. Enligt lagrådsremissen svarar de nuvarande reglerna inte mot den moderna rederidriftens behov av flexibilitet och goda finansieringsformer.

Den promemoria som ligger till grund för förslagen, Regelförenkling för sjöfarten, remitterades i juli 2015. Sverige har därefter, från och med den 1 januari 2017, infört särskilda skatteregler för rederiverksamhet, tonnagebeskattning (se 39 b kap. inkomstskattelagen [1999:1229]).

I lagrådsremissen berörs inte förslagets inverkan på tonnagebeskattningen eller om reglerna om tonnagebeskattningen kan ha betydelse för förslagen i remissen. Lagrådet anser att det kan finnas skäl att i det fortsatta lagstiftningsarbetet belysa dessa frågor. Det kan t.ex. finnas skäl att klargöra om fartygsregistrets nya skeppslegodel ska anses utgöra en del av Sveriges förstaregister eller inte. Detta kan vid tonnagebeskattningen ha betydelse för bedömningen av en rederiverksamhets andel fartyg registrerade inom EES (se prop. 2015/16:127 s. 51).

Lagrådet kan även notera att uthyrning av kvalificerat fartyg utan besättning anses utgöra kvalificerad rederiverksamhet enligt 39 b kap. inkomstskattelagen endast om uthyrningen sker under

högst tre år under en tioårsperiod och till högst 20 procent av den sammanlagda bruttodräktigheten för de kvalificerade fartyg som ingår i verksamheten (39 b kap. 3 § inkomstskattelagen). Det kan därför även finnas skäl att vid det fortsatta lagstiftningsarbetet tydliggöra att en ökad andel uthyrning av skepp även kan komma att påverka förutsättningarna för tonnagebeskattning.

1 kap. 1 a §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om att ett fartyg ska anses som svenskt om det är registrerat i vissa delar av fartygsregistret. Förslaget innebär att det görs ett tillägg om att också ett fartyg som registreras i fartygsregistrets skeppslegodel ska anses som svenskt och vara berättigat att föra svensk flagg.

Den hittillsvarande bestämmelsen omfattar fartyg som trots att de inte uppfyller kriterierna i 1 kap. 1 § ändå ska anses som svenska och vara berättigade att föra svensk flagg om de är införda i fartygsregistrets skepps- eller båtdel (se prop. 1996/97:130 s. 57). Paragrafen innehåller alltså en förklaring att vissa fartyg ska anses som svenska och berättigade att föra svensk flagg enbart i kraft av registreringen.

Enligt den föreslagna nya paragrafen 1 b § ska den myndighet som regeringen bestämmer i enskilda fall och under vissa förutsättningar få besluta att medge att ett utländskt skepp som i huvudsak obemannat upplåtits med nyttjanderätt ska anses som svenskt och vara berättigat att föra svensk flagg. Av en föreslagen ändring i 2 kap. 1 § följer vidare att ett skepp som har fått ett sådant medgivande ska vara infört i fartygsregistrets skeppslegodel. Såvitt framgår kan ett skepp inte vara infört i fartygsregistrets skeppslegodel utan att det har fått ett sådant medgivande. Det finns således inte behov av att ange att även

andra skepp som är registrerade i detta register ska anses som svenska och därmed vara berättigade att föra svensk flagg. Den föreslagna ändringen i 1 kap. 1 a § torde därför kunna utgå.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.